

Handelingsverlegenheid verminderen en Samen Beslissen bevorderen

Kennisbundeling van beschikbare instrumenten die (aanstaande) ouders en professionals ondersteunen bij het bespreekbaar maken van kwetsbaarheid in de periode voor, tijdens en na de zwangerschap.

Samenwerken en overlegstructuur

	Prenataal zorgteam	Intervisie Knooppunt Kansrijke Start	Geïntegreerde zorg bij verslaving tijdens de zwangerschap
Wie is de doelgroep?			
(A.s.) Ouders/ouders met kinderwens			
Zwangere vrouwen	✓		✓
Zwangere vrouwen en hun partner			
Kraamvrouwen			
Ouders met kinderen t/m 1000 dagen			✓ (tot enkele maanden)
Ouders met kinderen 0 t/m 4 jaar			
Ouders met kinderen 4 t/m 18 jaar			
Ouders met LVB			
Ouders met psychiatrische problemen			✓
Ouders met (psycho)sociale risicofactoren			
Zorgverleners (intermediair)		✓	✓
Wie zijn de gebruikers?			
Vertoskundig zorgverleners (vertoskundigen, gynaecologen, artsen in opleiding, verpleegkundigen)	✓	✓	✓
Kraamverzorgenden	✓		✓
Jeugdartsen en -verpleegkundigen	✓	✓	
Jeugdhulpverleners		✓	✓
Wijkteam/hulpverleners sociaal domein		✓	
Cliënten/patiënten/ (a.s.) ouders	✓		
Hulpverleners mentale gezondheidszorg		✓	✓
Onderwijs			
Welke onderwerpen komen aan bod?			
Kinderwens			
Opvoedvaardigheden/ouderschap	✓		✓
Veiligheid i.r.t. ontwikkeling kind	✓		✓
Zwangerschap/zorg	✓		✓
Medische (risico)factoren	✓		✓
(Psycho)sociale risicofactoren en leefstijl	✓		✓
Ervaringen	✓	✓	✓
Voortlichting	✓		✓
Zelfredzaamheid	✓		✓
Wat is het doel?			
Signalering/screening	✓		✓
Diagnostiek			✓
Goede gespreksvoering	✓	✓	✓
Passende zorg			✓
Samen Beslissen over zorg- en hulpverlening		✓	✓
Effectmeting			✓
Zorgevaluatie		✓	✓
Toeleiding	✓		✓
Risicotaxatie			✓
Gegevensoverdracht	✓		✓
Vorbereiding ouderschap			✓

	Prenataal zorgteam	Intervisie Knooppunt Kansrijke Start	Geïntegreerde zorg bij verslaving tijdens de zwangerschap
Werkwijze	Bij het prenataal zorgteam wordt er met mensen en niet over mensen gepraat. Het gaat om samen beslissen over (aanstaand) ouderschap en hoe dat op een zo goed mogelijke manier begeleid kan worden als het zeer kwetsbare (aanstaande) ouders betreft, op basis van kennis uit verschillende disciplines (o.a. JGZ, Kraamzorg, Verloskundigen, zorgaanbieders) en wensen en behoeften van (aanstaande) ouders.	Tijdens de interventie komen onder andere casussen, gespreksvaardigheden en samen beslissen aan bod. Ook de toeleiding naar het Knooppunt Kansrijke Start en de werkwijze van het overleg worden tijdens de interventie besproken.	Ondersteuning voor zwangeren met harddrug- of alcoholverslaving tijdens de zwangerschap middels een patiëntgericht geïntegreerd zorgpad vanuit netwerkzorg in een team met verslavingszorg, verloskunde, psychiatrie, kindergeneeskunde en jeugdhulp. Menselijke zorg op maat met korte lijnen en bij elkaar brengen van hoog-specialistische expertise. Er wordt gewerkt vanuit verbinding en heldere kaders, waarbij een trauma-sensitieve aanpak, gericht op vergroten autonomie en inzetten op kracht.
Succesfactoren werkwijze	Multidisciplinair, Samen beslissen, Regie zoveel mogelijk bij mensen zelf, Korte lijnen tussen verschillende professionals en aansluiten bij wensen en behoeften van cliënten.	Intervisie met de coördinatoren en kernleden van het Knooppunt Kansrijke Start.	Multidisciplinaire samenwerking met korte lijnen, waarbij wordt ingezet op kracht en verbinding met heldere grenzen en een trauma-sensitieve aanpak.
Is de methode gevalideerd?			Ja, betere uitkomsten aangetoond
Meer informatie	Frouke Sondeijker FSondeijker@verwey-jonker.nl	Rowan Drijtj en Nicole Smeets-Curvers trendbreuk@ggz.nl Trendbreuk Zuid-Limburg	Hilmar Bijma h.bijma@erasmusmc.nl © Erasmus MC, afdeling Verloskunde & Gynaecologie

Disclaimer

Dit overzicht kwam tot stand door een samenwerking van de hier genoemde ZonMw-projecten. Het doel van de samenwerking is kennisdeling rondom verminderen handelingsverlegenheid bij het bespreken van kwetsbare situaties tijdens de eerste 1000 dagen. Deze projecten gebruiken of ontwikkelen de instrumenten in dit overzicht, met hun samenwerkingspartners. Het heeft niet de intentie uitputtend te zijn (september 2023).

Neem voor meer informatie contact op met Hiske Ernst-Smelt, Erasmus MC: h.ernst-smelt@erasmusmc.nl.

